

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MOJA

KIKAO CHA ISHIRINI

02 MEI, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MOJA

KIKAO CHA ISHIRINI – TAREHE 02 MEI, 2018

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

162. MHESHIMIWA MWITA MWIKWABE
WAITARA (UKONGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Hospitali ya Amana

imepelekwa Wizarani hivyo Wilaya ya Ilala kwa sasa haina Hospitali ya Wilaya:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kumalizia Hospitali ya Kivule ili itumike kama Hospitali ya Wilaya ya Ilala.

163. MHESHIMIWA DKT. STEVEN LEMOMO KIRUSWA (LONGIDO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Ubora wa Elimu wanayopata Watoto wa Jamii ya kifugaji wanaosoma Shule za kutwa Vijijini unaathiriwa sana na umbali mrefu wanaotembea Wanafunzi kutoka makazi yao (maboma) hadi Shuleni:-

- (a) Je, ni kwa nini Serikali isijenge Mabweni katika baadhi ya Shule zilizopo kwenye Vijiji vyenye mtawanyiko mkubwa wa maboma;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwasaidia Wananchi wa Longido kujenga vyumba 177 vya madarasa, nyumba 291 za Walimu na matundu 561 ya vyoo;
- (c) Je, Serikali imepanga vipi kuziba upungufu wa Walimu 234, Waratibu Elimu

Kata 18 na Maafisa ngazi ya Wilaya 12 katika Halmashauri ya Longido.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

164. MHESHIMIWA CATHERINE VALENTINE MAGIGE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):-

- Je, Serikali ina mikakati ipi ya Kisheria kushughulikia suala la ulinzi wa maeneo ya vyanzo vya maji ili kunusuru maeneo hayo dhidi ya uvamizi na matumizi mengine yasiyokusudiwa.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

165. MHESHIMIWA MUHAMMED AMOUR MUHAMMED (BUMBWINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:-

- (a) Je, Serikali imejipangaje kuhakikisha inashirikisha sekta binafsi ili kufikia dhamira ya kuwa nchi ya Viwanda na yenye uchumi wa kati;
- (b) Je, Serikali haioni kwamba dhamira hiyo ya kuelekea nchi ya Viwanda na uchumi wa kati ni ndoto tu na haiwezi kufikiwa.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

166. MHESHIMIWA DANIEL NICODEMUS NSANZUGWANKO (KASULU MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Katika Nchi yetu suala la usawa na haki kwa Wananchi wetu ni jambo linalozingatiwa sana na utawala wa Serikali ya Awamu ya Tano; Taarifa ya hali ya umaskini Nchini imebainisha kwamba ipo Mikoa minne ambayo kiwango cha umaskini kipo juu sana na mojawapo ya Mikoa hiyo ni Kigoma:-

Je, ni hatua zipi za makusudi (Kibajeti) zinazochukuliwa ili Mkoa wa Kigoma ujinasue na hali ya umaskini ambayo kwa kiasi cha 80% umesababishwa na madhira ya kihistoria “*Historical Injustices*” na Serikali kuacha au

kushindwa kujenga miundombinu ya maendeleo kama barabara, Vituo vya Afya n.k.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

167. MHESHIMIWA GIMBI DOTTO MASABA (VITI MAALUM):-

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Mkoa wa Simiyu hauna Mahakama ya Mkoa licha ya Mkoa huo kuanzishwa zaidi ya miaka mitano iliyopita:-

Je, ni lini Serikali itajenga Mahakama ya ngazi ya Mkoa.

168. MHESHIMIWA RASHID ABDALLAH SHANGAZI (MLALO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Chuo cha Mahakama Lushoto (IJA) kinatoa taaluma ya Stashahada za Sheria:-

- (a) Je, ni lini sasa Serikali itaongeza uwezo wa Chuo hicho ili kitoe elimu ya Sheria kwa ngazi ya Shahada;

(b) Je, ni kwa nini Serikali sasa isione umuhimu wa kukifanya chuo hicho kiwe Wakala wa *Law School* ili mafunzo ya Uwakili pia yaweze kutolewa Chuoni hapo.

WIZARA YA NISHATI:

169. MHESHIMIWA OMARY TEBWETA MGUMBA (MOROGORO KUSINI MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-
REA I na II ilikuwa ni kupeleka miundombinu ya umeme Vijijini na baadhi ya Makao Makuu ya Vijiji tu na kuacha Vitongoji vya Vijiji husika:-

Je, Serikali ina mikakati gani ya kuwapatia umeme Vitongoji vyote na Vijiji vilivyorukwa katika REA I na II.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

170. MHESHIMIWA OSCAR RWEGASIRA MUKASA (BIHARAMULO MAGHARIBI):

Serikali inakusudia kuyaondolea hadhi ya uhifadhi baadhi ya maeneo ya hifadhi kwa kuwa yamepoteza sifa hiyo:-

Kwa mujibu wa kauli ya Naibu Waziri wa Maliasili na Utalii alipokuwa akihutubia huko BENACO Wilayani Ngara Mkoa wa Kagera mnamo tarehe 22 Desemba, 2015;

- (a) Je; Serikali imeshaanza kuandaa mpango kupitia Wizara ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi ili kuhakikisha kuwa kuna matumizi yenye tija na usawa baina ya wakulima na wafugaji pindi maeneo hayo yatakapokuwa huru ili kukuza uchumi na kuondoa hatari ya uvunjifu wa amani unaotokana na mgawanyo usio sawia kama ilivyo sasa;
- (b) Je, kama Serikali imeshaanza kuandaa Mpango huo, ipo tayari kuzishirikisha mapema Halmashauri za Wilaya zitakazoguswa na jambo hili ili nazo zianze kufanya maandalizi ya suala hili kwa ngazi yao.

171. MHESHIMIWA PROF. NORMAN ADAMSON SIGALLA KING (MAKETE):-

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Hifadhi ya Kitulo iliyoko Mkoa wa Njombe Wilaya ya Makete ni muhimu sana kwa maendeleo ya nchi yetu na ni Hifadhi ya

kipekee katika Afrika kwa sababu ina aina tofauti ya Maua zaidi ya 120:-

Je, ni lini TANAPA kwa kushirikiana na TANROADS itaona umuhimu wa kujenga kwa lami barabara ya kutoka Chimala – Matamba – Kitulo – Makete ili kurahisisha uingiaji wa Watalii kwenye Mbuga hiyo.

IV. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

Kwamba, Bunge sasa likubali kupitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
02 MEI, 2018**

**S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**